

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

Α' ΟΜΑΔΑ.

A. 1.1.

β) Ήταν ανεπιθύμητη για τους ελεύθερους Αθηναίους πολίτες.
Αιτιολόγηση: σελ. 31 «Για τον Αριστοτέλη ... ισοδύναμη της δουλείας».

A. 1.2.

α) **κάπηλοι**: μικρέμποροι που συγκεντρώνουν στο κατάστημά τους διάφορα προϊόντα και τα διαθέτουν στην αγορά. Παρόλο που ήταν μια από τις μεγαλύτερες επαγγελματικές τάξεις, εντούτοις το επάγγελμά τους ήταν παρεξηγημένο και υποβαθμισμένο κοινωνικά.

β) **νεοδαμώδεις**: είλωτες που χειραφετήθηκαν από τη Σπάρτη λόγω ανδρείας και αφοσίωσης σε καιρό πολέμου. Γίνονται ελεύθεροι πολίτες χωρίς πολιτικά δικαιώματα, αλλά με την υποχρέωση να υπηρετούν στο στρατό.

γ) **εκτήμοροι ή πελάται**: γεωργοί στην Αθήνα τέλος 7^{ου} με αρχές 6^{ου} αιώνα, σύμφωνα με τον Αριστοτέλη και τον Πλούταρχο καλλιεργούσαν τα κτήματα των πλουσίων, στους οποίους έδιναν το 1/6 της παραγωγής. Όταν δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν στην υποχρέωση αυτή, μετέπιπταν σε κατάσταση δουλείας οι ίδιοι και οι οικογένειές τους.

A. 1.3.

α) 3.4.

β) 5.6.

γ) 1.2.

A.1.4.

Σελίδες 19 -20 : «Ο αποικισμός ευνόησε ... το λάδι και το κρασί»

A. 2.1.

α) λάθος

β) σωστό

γ) λάθος

δ) σωστό

ε) σωστό

στ) σωστό

A. 2.2.

Σελ. 129 - 131: Το συμπόσιο αποτελούσε μια κοινωνική πολιτιστική εκδήλωση, κατά κύριο λόγο αριστοκρατική, ενώ τα συσσίτια ήταν εκδηλώσεις περισσότερο πολιτικές και λιγότερο κοινωνικές, ψυχαγωγικές. Τα συσσίτια διαφέρουν από τα συμπόσια στους στόχους, τη μορφή και το περιεχόμενο. Ειδικότερα στο συμπόσιο οι προσκεκλημένοι συγκεντρώνονταν για να γιορτάσουν (σκοπός η ψυχαγωγία), ενώ στα

συσσίτια οι πολίτες έτρωγαν σε ομάδες, δηλαδή ο σκοπός ήταν η εδραίωση του ομαδικού πνεύματος. Η πραγματοποίησή τους συμποσίον αναφέρεται στον ιδιωτικό βίο των πολιτών και διενεργείται κατά βούληση από έναν ευκατάστατο πολίτη, ενώ η διεξαγωγή των συσσιτίων είναι οργανωμένος πολιτικός θεσμός, που λειτουργεί με βάση τους κανόνες του συγκεκριμένου κράτους. Έτσι στα συμποσία αυτός που το διοργανώνει προσκαλεί αυτούς που θέλει ο ίδιος, ενώ στα συσσίτια συμμετέχουν όλοι οι πολίτες με κάλυψη των απόρων από το κράτος, στην Κρήτη, και με αποβολή από το σώμα των πολιτών όσων δεν είχαν να συνεισφέρουν, στη Σπάρτη. Το συμπόσιο είναι το δεύτερο μέρος της συγκέντρωσης, όπου κυριαρχούν η οίνοποσία, η μουσική και τα παιχνίδια, ενώ η συζήτηση αφορούσε τον έρωτα. Από την άλλη μεριά, στα συσσίτια το φαγητό ήταν κύριο μέρος της συνάντησης και οι συζητήσεις αφορούσαν κυρίως τα κοινά.

A. 2.3.

Σελίδες 67 - 68: «Την καθιέρωση ... συζυγική πίστη».

A. 2.4.

1. α
2. β
3. α
4. α
5. α

B' ΟΜΑΔΑ

B.1.

Στη Σπάρτη δεν μπορούσε ο γονιός να μορφώσει το γιο του, όπως ήθελε. Στην Αθήνα φρόντιζε πώς θα γίνει το παιδί του όσο το δυνατόν καλύτερο. Στη Σπάρτη αναλάμβανε την εκπαίδευση το κράτος και της έδινε ομαδικό χαρακτήρα. Στην Αθήνα οι δάσκαλοι ήταν ιδιώτες και φρόντιζαν τα παιδιά ως άτομα. Στη Σπάρτη μάθαιναν τα αναγκαία γράμματα, στην Αθήνα ακολουθούσαν μια ολοκληρωμένη αγωγή με εκμάθηση γραμμάτων, μελέτη ποίησης, σπουδή μουσικής και άσκηση σώματος. Σκοπός της σπαρτιατικής αγωγής είναι να μάθουν οι νέοι να υπηρετούν το κράτος ως πολίτες και ως στρατιώτες (ομοιομορφία). Στην Αθήνα ο σκοπός ήταν να γίνει το παιδί όσο το δυνατόν καλύτερο.

B.1.β. σελίδες 75 - 81

Οι διαφορές στη δομή και το περιεχόμενο της Σπαρτιατικής και της Αθηναϊκής εκπαίδευσης, ανάγονται στο διαφορετικό παιδευτικό ιδεώδες που υπηρετούν, σύμφωνα με τη συγκεκριμένη κοινωνικοπολιτική δομή, που ισχύει στις δύο πόλεις. Στη Σπάρτη, το ιδεώδες είναι η δημιουργία πολιτών απόλυτα αφοσιωμένων στην πατρίδα, πρόθυμων και ικανών να την υπερασπιστούν. Το ιδεώδες αυτό είναι συνυφασμένο με την κοινωνικοπολιτική δομή της Σπάρτης, όπου οι πολίτες θα έπρεπε να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν μια πιθανή εξέγερση των ειλωτών ή μια επίθεση εξωτερικού εχθρού. Η προσήλωση στην πατρίδα επιτυγχάνεται μέσα από μια ομοιόμορφη στρατιωτική εκπαίδευση. Στην Αθήνα, η

εκπαίδευση καλλιεργεί και πλάθει αρμονικά σώμα και ψυχή, αποβλέποντας στην πραγμάτωση του «καλού αγαθού». Η ολοκληρωμένη προσωπικότητα που αναζητεί η αθηναϊκή εκπαίδευση στοχεύει στον τύπο του συγκροτημένου πολίτη. Πρόκειται για το ανθρωπιστικό ιδεώδες της κλασσικής παιδείας, που συνίσταται στην πνευματική, ηθική, αισθητική και αθλητική καλλιέργεια του ανθρώπου.

B. 2

Σελίδα 46 : «Οι πλούσιοι συνήθως.....οδηγούσε σε κοινωνικές αναταραχές.»

Επιμέλεια : Κασωτάκης Αντώνης